

A szegedi színház sorsa.

(Saját tudósítónktól.) Pénteken délnél jár le a szegedi színházra kihirdetett pályázat. Dr. Gaál Endre, tanácsnok pénteken délutánra már össze is hívta ülésre a színházi bizottságot, hogy megtegye javaslatát a színházodaitélését illetőleg. Az igazgatót a színházi szabályrendelet értelmében a tanács választja, közgyűlés elé csak abban az esetben kerül a színházigazgató-választás ügye, ha a pályázók egyike a tanács határozatát megfőlebbezi. Legközelebb tehát a májusi közgyűlésen dől el az, hogy szeptember 1-től ki lesz a szegedi színház igazgatója.

A pályázat iránt eddig örvendetes érdeklődés mutatkozott és ez idő szerint bizonyos, hogy három pályázna a szegedi színházért. Beadja pályázatát Almássy Endre, a színház mostani igazgatója, Bartos Gyula, a Nemzeti Színház tagja és dr. Bródy Miklós, a kolozsvári színház első karmestere. Lehet, hogy ezeken kívül is lesznek még pályázók, mert a színház iránt annak ellenére, hogy háboru van és hogy a pályázat sorsa fölött ilyen későn dönthet csak a város, az ország legjobb színházi köreiből nyilvánult meg nagy érdeklődés. Emellett bizonyít az is, hogy Bartos és Bródy pályázik.

Az áprilisi közgyűlésnek a színházi szerződést megállapító határozatát dr. Balassa Ármin megfőlebbezte. Ezzel kapcsolatban olyan hírek is elterjedtek, hogy a pályázat sorsa felett való döntést — a közgyűlés határozata ellenére — elhalasztják és Almássy Endre szerződését meghosszabbítják. Nem tudjuk, hogy képzelik el a dolgot azok, akik ezt az eszmét fölvetették. A főlebbezéshez a törvényhatósági bizottság minden tagjának joga van. Ennek a jognak alapján azonban nem lehet a közgyűlés határozatát illuzóriussá tenni. Tessék esetleg a megválasztott színházigazgató elé tánni a főlebbezést, amelyet a pályázók mindegyike már is ismer. Tudja meg az igazgató, mielőtt a szerződést aláírja, hogy azon a miniszter döntése változtatásokat is eszközölhet. Egyébként is Balassa főlebbezése az igazgató javára kíván a szerződésen változtatásokat. Nem tudjuk elképzelni, hogy lenne színházigazgató, akinek az ellen lenne kifogása, hogy kevesebbet kell neki adnia, mint amennyire a szerződésben kötelezte magát. Emiatt tehát egészen nyugodtan dönthetnek a pályázat fölött.

Az áprilisi közgyűlés kimondta például, hogy az igazgató ezentul évi 24,000 koronát tartozik a városnak megtéríteni azokból a kiadásokból, amiket a színházért tesz. Balassa ezt kifogásolja. Tegyük föl, hogy a miniszter törli a határozatnak ezt a részét. Ugyan melyik színházigazgató fog elégedetlenkedni azért, mert a 24,000 koronát hat éven át minden évben megtakaríthatta? Hat év alatt így 144,000 koronával javult az igazgató helyzete, aki pedig azzal a szándékkal írta alá a szerződést, hogy ezt a terhet viselni fogja és tudja. Kifogásolja főlebbezésében Balassa, hogy a nívós operai előadások biztosításául felsorolja a szerződés azokat a szerepköröket, amelyeket az igazgató köteles betölteni. Ha ebben is igazat ad neki a miniszter, újból könnyített az igazgatón. Nincs a főlebbezésnek egyetlen sora, amely csak némiképp is indokoltá tenné azt a föltevést, hogy az igazgató — neheztelni fog, ha a főlebbezés eredménnyel járna. Nem

szabad tehát ezt az ügyet rendes utjáról elterelni. A közgyűlés határozott, a pályázatot kiírták, annak sorsáról döntenie kell. Csak így nyugszik meg a polgárság az eredményben, akárki lesz az új igazgató. Elég volt a színházi botrányokból.

A munkások májusi ünnepe.

(Saját tudósítónktól.) A szociáldemokraták május elsejei ünneplése csendben és nyugalomban folyt le. Azok a védőintézkedések, melyeket az egész országban, de különösen Budapesten tettek, nagy részben feleslegesek voltak. Kedden mindenütt teljes munkaszünet volt. Szegeden sehol nem láttunk egy nyitott üzletet, egyetlen gyárban sem dolgoztak, sőt még az ország műnicipiógyáraiban is teljes volt a munkaszünet. Volt ugyan szó tüntető felvonulásokról, ezeket azonban országsszerte betiltották s a munkások is — nagyon helyesen — kerülni akarták a felesleges és célra nem vezető összeütközéseket. Mindenütt zárt helyiségekben gyülekeztek és a tüntető felvonások elmaradtak.

Szegeden a legteljesebb nyugalomban telt el a május első napja. Reggel kilenc órákor a Somogyi-utcai Fekete-ház kertjében néhány százan gyülekeztek össze, nagyobbára asszonyok és fiatalok. A rendőrség részéről dr. Borbola Jenő rendőrkapitány jelent meg a gyűlésen egy rendőrel. Nyisztor György, a központi pártvezetőség kiküldötte méltatta a nap jelentőségét és a beszéd után néhány szavaltat következett.

A gyűlés végén a munkások minden rendzavarás nélkül Ujszegedre vonultak, ahol majálist rendeztek. Ujszegedre nem tömör sorokban vonultak, minthogy a rendőrség ezt nem engedélyezte, hanem csoportokra oszolva, különböző utcákon át tettek meg az utat. Az ujszegedi mulatság késő estig tartott.

Budapesten nagyobb zavarokra volt kilátás, ezért a rendőrség és nagyszámu csendőrség teljes készenléttel vonult ki. A kapuk alatt, üres telkeken rendőrök és csendőrök kártyáztak és semmi dolguk nem akadt. Az üzletek zárva voltak és a vasredőnyök eltakarták a törékeny kirakatüvegeket. Ahol vasredőny nem volt, a kirakatüvegre hatalmas betűkkel volt kiírva a minden bajt elhárító ige:

— Éljen az általános titkos választójog! Másról hatalmas transzparenszek hirdették:

— Éljenek a munkások!

A szocialisták a Tiroli nőkhöz címzett városi leti vendéglő kerthelyiségében népgyűlést tartottak, melyen szintén nem történt semmi rendzavarás.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Szerdán délelőtt 11 óra és 12 óra között Budapest és környékének valamennyi gyárában és üzemében a munkások egy óráig beszüntették a munkát. Ez az egy órásztrájk előzetes megállapodás alapján történt. Célja egyrészt tüntetés volt, másrészt pedig ezalatt az idő alatt nyújtottak át a munkások valamennyi üzem igazgatóságának egy memorandumot, amelyben a munkásság számára választójogot követelnek. Bejelentik ebben azokat az intézkedéseket, amelyeket a munkásság tenni szándékozik a választójog elérése érdekében. Megállapítják, hogy a munkásság jelenlegi szerepe milyen fontos, habár nem fegyverrel, hanem szerszámmal a kezükben harcolnak a haza érdekében és minden kalapácsütéssel a honvédelem fegyvereit kovácsolják. A kötelességteljesítés arra a tudatra kényszerítette a munkásságot, hogy ne tűrje a jogfosztottságot és a választói jogból való kirekesztést. A munkásság reménysége immár teljesen szétfoszlott, mert míg az orosz forradalom dicső napjaiban a világ lelegeigzottabb népei egyenjogúak lettek, Poroszországban pedig a választói jog megalkotására császári ígéretet tettek, továbbá Európa minden országában a választójogot kiterjesztették, addig nálunk csak a vitézségi érmesek egy maroknyi tömegének és a kisgazdáknak ígérték választójogot.

A Weisz Manfréd-féle tölténygyár munkásai és munkásnői is letették a számat. A munkások küldöttsége memorandumot nyújtott át a gyárvezetőségnek, amelyben a választójog megadását kéri, továbbá Tiszának a kormány éléről való eltávolítását. Felszólították a gyár vezetését, hogy a memorandumot a királyhoz juttassa el. Egyben elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek gróf Tisza István miniszterelnökhöz és kéri a választói jog megadását, valamint azt, hogy a monarchia nyilvánítsa ki nyíltan és határozottan háborus céljait és a feltételeket, amelyek mellett hajlandó békét kötni.

Élénk harci tevékenység a macedon fronlon.

BERLIN, május 2. A nagy főhadiszállás jelenti: Macedon arcvonai: A Cserna-hajlásban és a Vardar nyugati partján az élénk harci tevékenység tovább tart. Egyik repülőgépiünk megfigyelt jó eredménnyel bombatámadást intézett a Cserna mentén fekvő Bac melletti lőszerraktárra.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Sikeres légitámadásunk Valona ellen.

BUDAPEST, május 2. Április 30-ikán este tengeri repülőgépeink Valona kikötőtelepeit lehető jó eredménnyel bombázták és az olasz ellenhatás dacára teljes számban visszaérkeztek.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Német repülők elsüllyesztettek egy 3000 tonnás hajót.

BERLIN, május 2. A Wolff-ügynökség jelenti: Néhány tengerészeti repülőgépiünk május elsején megtámadott a Themse torlatában ellenséges kereskedelmi hajókat. Egy körülbelül 3000 tonnás ellenséges nagy gőzöst elsüllyesztettünk. Repülőgépeink közül egy nem tért vissza, ezt elveszettnek tekinthetjük.

Az ideiglenes kormány kudarca.

Stockholm, május 2. Pétervári jelentés szerint a frontbeli katonák kiküldötteinek minszki tanácskozása az ideiglenes kormány kudarcával végződött. 510 szavazattal 46 ellenében egy határozatot hoztak, amely szerint csatlakoznak a pétervári munkás- és katonatanács ama határozatához, amely a krománynak a béke helyreállítására iránti tevékenységének feltétlen ellenőrzését követeli.